בארבעה פרקים סי . כפ' לוטו ולתה בנו (חולין דף פ.) מפרש ערב יו"ט הראשון של פסח ויו"ט של עצרת וערב יו"ט האחרון של חג וערב ר"ה ויו"ט בגליל והא דלא תניא עיו"ט תרידי בסוכה ולולב ואין להם פנאי להרהרות בשמיעה כל כך* :

לעולם כשלא משך . מלתא דרב הוא דאוקמי כשמשך אחת לפרושי דהייט משיכה שזיכה לו ע"י אחר ומש"ה לא קאמר אלא דלא הדר ביה כלל :

דבר תורה מעות קונות . פירש בקונטרס דכתיב בפורה מן ההקדש ונתן הכסף וקם לו וק"ו בלוקח מן ההדיוט וריש לקיש דאמר משיכה מפורשת מן התורה ואין מעות קונות קסבר מהקדש לא יצפין דכסף קני ליה משום דלא שייכא ביה משיכה דכל היכא דאיתיה בי גזא דרחמנא איתא ואין נראה זה הטעם נכון כ"כ דמ"מ נילף מהקדש שיקנה גם הכסף בהדיוט ואומר ר"י משום דתרתי לא מלי למקני בהדיוט דפרק הלוקח שובר פרתו (בכורות דף יג:) דרש ר' יוחנן לא קנה מיד עמיתך הא לגברי במשיכה ואם היה קונה משיכה וכסף לר"ל אם כן לגברי במה וכ"ת הא לגברי בכסף דקאי אמיד עמיתך דדרש ליה לאשיכה מכל מקום מדגברי בחד דוקא ישראל ומי בחד דוקא ובכי האי גוונא קאמר התם ושוד מפרש ר"י דהייט מעמא דמעות קונות דבר תורה דסתם קנין דקרא בכסף מיירי כדתנן בכמה דוכתי (ג) קנין בכסף אוכל בכסף תפצירני (דברים ג) שדות בכסף יקנו (ירמיה לב) ואף על גב דכתיב ספר המקנה לנפקא לן מהתם קנין שטר מ"מ סתם קנין דבכל דוכתין הוי בכסף ושוד משם קרא דבכסף מיירי דכתיב [ויקרא כה] אל תונו ואמוכר ואלוקח קאי : **שמעא** יאמר חיוך נשרפו בעלייה . וא"ת למה עקרו חכמים קנין כסף לגמרי דהוי דאורייתא היה להם לתקן דמבעי כסף ומשיכה ותירץ ר"י משום תקנת השוק עשו כן שלא להאריך תרתי משיכה ומעות וריב"ן תירץ דאם המשיכה נבדה לא תקנה אם כן יאמר אוקמה לגזרה נשרפו חיוך בעלייה ואם תאמר א"כ כשנתן הלוקח מעות ולא משך יאמר לו המוכר נשרפו מעותיך בעלייה כיון דאין הקונה קונה לא יהא תירוץ ריב"ן הייט יכולין לומר דלא חיישינן להכי משום דלא שכיח שיאחר המשיכה לאחר נתינת המעות כיון דאין מעות קונות אבל לפי תירוצו לא טכל לומר כן דאם כן לא היה לו כמו למיתם שמא יאמר הלוקח נשרפו חיוך בעלייה דלא שכיח שיאחרו הכסף לאחר המשיכה כיון דמשיכה לחוד לא היתה קונה וי"ל דמעות טח לגמרן ואין מורה בהלכתם כמו פירוש דאין יכול להגיל אלא במורה גדול ומוד אבל בעיירות חצירות מעורבין לדעתו אבל אם אין לדעתו אבל אם משך ככר והניחו אצלו לך שלא עשאו : **עירובי תחומין** . חוב הוא לו שמפסיד לגד האחר ושמא אינו טח לו : **גמ' כד' פרקים** . דמתרץ ר' יוחנן לקמן דהתמידו בהן חכמים דבריהם על דין תורה דמעות קונות אף כאן מפני תיקון שכח העמידו דבריהם על דין תורה: **כד' פרקים אלו** . כפ' לוטו ולתה בנו בחולין (דף פ.) עיו"ט הראשון של פסח ועי"ט של עצרת וערב ר"ה ועי"ט האחרון של חג וערב יום"כ בגליל : **ואין נלוקח** . כלומר הטור אלא דינר בשר : **אם מת** . הטור אחד הלוקח מה שנתן : **אינו כן** . אין משחיטין אותו על כרחו ואם רצה שכח מחזיר לו את הדינר : **בשוכה לו** . שכח ללוקח בשור זה שזה דינר ע"י אחר שמסר השור לאחר ואמר לו זכה לו בו בשם פלוני והוא לא עשאו שליח לאותו אחר הזוכה בשביל: **זכות הוא לו** . להוליא מעות ולקנות בשר שהכל דרכן בכך : **הוב הוא לו** . שמוליא הוצאות : **דבר תורה מעות קונות** . דכתיב בפורה מן ההקדש (ויקרא כז) ונתן הכסף וקם לו ק"ו בלוקח מן ההדיוט : **נשרפו חיוך** . שנתת לי מעות עליהן ,הלכך מוקמינן להו בדשות מוכר כי היכי דליימסר נפשיה עלייהו ומיטרח לאוליגהו : **אבל כלי** . קנין סודר : **בעל הבית** . פרישים מעמא לעיל: **אלא דאמר זכה לי** . דלא שויה שליח אלא כשאר מוכרין דעלמא אבל אם אמר "ערב לי" שליחא שויה וסמכא דעתיה דקיימא לן חזקה שליח עשה שליחותו בפרק בכל מערבין(לעיל ל' ע:) הלכך מערב לדעתיה הוא : **אמר שמואל אפילו במבוי שניטלו קורותיו** . בשבת דמיקל בה ר' יהודה בפ' כל גגות *ואמר מותרין לאותו שבת : **בעירובין** . כל היכא דאיירי בהלכות קניית עירוב : גברא

ומודים בשאר כל האדם שזכו לו מעותיו, *שאין מערבין לאדם אלא מדעתו ,*אמר רבי יהודה במה דברים אמורים בעירובי תחומין אבל בעירובי חצירות מעורבין לדעתו ושלא לדעתו לפי *שזכין לאדם שלא בפניו ואין חבין לאדם שלא בפניו : **גמ'** מ"ש דר' אליעזר *הא לא משך? אמר רב נחמן אמר רבה בר אבהו עשאו ר"א כד' פרקים בשנה *דתנן יבד' פרקים אלו משחיטין את הטבח בעל כרחו-אפילו שור שוה אלף דינר ואין ללוקח אלא דינר אחד כופין אותו לשחוט לפיכך אם מת מת ללוקח מת לוקח ,הא לא משך? אמר רב הונא בשמשך ,אי הכי אימא סיפא בשאר ימות השנה אינו כן לפיכך אם מת מת למוכר אמא ,הא משך? א"ר שמואל בר יצחק לעולם בשלא משך הכא במאי עסקינן בשזיכה לו על ידי אחר בד' פרקים אלו דזכות הוא לו,זכין לו שלא בפניו,בשאר ימות השנה דחוב הוא לו,אין חבין לו אלא בפניו ,*ורב אילא אמר ר' *יוחנן יבד' פרקים אלו העמידו חכמים דבריהן על דברי תורה *דאמר רבי יוחנן דבר תורה מעות קונות ומפני מה אמרו משיכה קונה גזירה שמא יאמר לו "נשרפו חיוך בעלייה": ומודים בשאר כל האדם כו' : מאן"שאר כל אדם"?אמר רב "בעל הבית וכן אמר שמואל בעה"ב דאמר שמואל ל"ש אלא נתתום אבל בעה"ב קונה ואמר שמואל ל"ש אלא מעה אבל כלי קונה ,ואמר שמואל ,לא שנו אלא דאמר לו "זכה לי" אבל אמר "ערב לי", שליח שויה ,וקני : אמר רבי יהודה בר"א וכו' : *אמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כרבי יהודה ולא עוד אלא כל מקום ששנה רבי יהודה בעירובין הלכה כמותו ,אמר ליה רב חנא בגרדתאה לרב יהודה-אמר שמואל אפילו `במבוי שניטלו קורותיו או לחיין?אמר ליה בעירובין אמרתי לך ולא במחיצות. אמר ליה רב אחא בריה דרבא לרב אשי "*הלכה" מכלל דפליגי *והאמר ר' יהושע בן לוי כל מקום שאמר ר' יהודה "אימתי ,ובמה" במשנתנו אינו אלא לפרש דברי חכמים? אלא פליגי והא אנן תנן *נתוספו עליהן מוסיף ומזכה וצריך להודיע התם "בחצר שבין שני מבואות,והאמר *רב שיזבי אמר רב חסדא "זאת אומרת חלוקין עליו חבירו על רבי יהודה ?*אלא גברא

ומודין בשאר כל אדם. מפרש בגמרא בעל הבית שאמר לו תכרו לי מעה זו וזכה לי בעירוב והלך וזיכה לו שקנה עירוב דהואיל ואין בעה"ב רגיל למכור ככרות לא נתכוון זה אלא לעשותו שליח ונעשה כאומר לו ערב לי וגבי חטני גופיה אי א"ל "ערב לי" אמרינן בגמרא דקני: **שליח מעכבין לו לאדם אלא לדעתו**. הלכך גבי חטני כי א"ל זכי לי לא נתכוון אלא לקנות הימנו ולא סמך עליו שיעשה שלוחו ומעות אינן קונות ולא סמכה דעתיה נמלא מערב לו שלא לדעתו אבל אם משך ככר והניחו אצלו לך שליח עשאו : **עירובי תחומין** . חוב הוא לו שמפסיד לגד האחר וסמא אינו טח לו : **גמ' כד' פרקים** . דמתרץ ר' יוחנן לקמן דהתמידו בהן חכמים דבריהם על דין תורה דמעות קונות אף כאן מפני תיקון שכח העמידו דבריהם על דין תורה:**כד' פרקים אלו** . כפ' לוטו ולתה בנו בחולין (דף פ.) עיו"ט הראשון של פסח ועי"ט של עצרת וערב ר"ה ועי"ט האחרון של חג וערב יום"כ בגליל : **ואין נלוקח** . כלומר הטור אלא דינר בשר : **אם מת** . הטור אחד הלוקח מה שנתן : **אינו כן** . אין משחיטין אותו על כרחו ואם רצה שכח מחזיר לו את הדינר : **בשוכה לו** . שכח ללוקח בשור זה שזה דינר ע"י אחר שמסר השור לאחר ואמר לו זכה לו בו בשם פלוני והוא לא עשאו שליח לאותו אחר הזוכה בשביל: **זכות הוא לו** . להוליא מעות ולקנות בשר שהכל דרכן בכך : **הוב הוא לו** . שמוליא הוצאות : **דבר תורה מעות קונות** . דכתיב בפורה מן ההקדש (ויקרא כז) ונתן הכסף וקם לו ק"ו בלוקח מן ההדיוט : **נשרפו חיוך** . שנתת לי מעות עליהן ,הלכך מוקמינן להו בדשות מוכר כי היכי דליימסר נפשיה עלייהו ומיטרח לאוליגהו : **אבל כלי** . קנין סודר : **בעל הבית** . פרישים מעמא לעיל: **אלא דאמר זכה לי** . דלא שויה שליח אלא כשאר מוכרין דעלמא אבל אם אמר "ערב לי" שליחא שויה וסמכא דעתיה דקיימא לן חזקה שליח עשה שליחותו בפרק בכל מערבין(לעיל ל' ע:) הלכך מערב לדעתיה הוא : **אמר שמואל אפילו במבוי שניטלו קורותיו** . בשבת דמיקל בה ר' יהודה בפ' כל גגות *ואמר מותרין לאותו שבת : **בעירובין** . כל היכא דאיירי בהלכות קניית עירוב : גברא

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה דבר וכו' נכמה דוכתי (קנין בכסף) תמ"מ וכ"כ ס"א קנין כספו :

(ב) (בתרגו' איתא לאפוקי תנאינו)

נ"י רשל יהודה

רבינו חננאל

מתני' נותן אדם שדות לחנוני או לנתתום כדי שיזכה לו עירוב דברי ר' אליעזר כו' . ואמר"ר פ"ש דר' אליעזר והא לא משך אמר רב נחמן אמר רבה בר אבהו השוה ר' אליעזר מדותיו בעירובין כאותן ששנינו בשדרשת חלין(ס) (נפרק כסוי הדם) בד' פרקים אלו משחיטין את הטבח בע"ב ואמקה ר' יוחנן לשלם בשלא משך ושלא זיכה ובד' פרקים אלו העמידו דבריהן על דין תורה דדבר תורה מעות קונות . ומפני מה אמרו משיכה קונה גזירה [שמא] יאמר לו נשרפו חיוך בעלייה ומורים חכמים לד' יהודה בשאר כל אדם שזכו לו מעותיו . מאן שאר כל אדם . אמר רב מן בעה"ב. וכן אמר שמואל בעה"ב קני דלא שנו חלוקה אלא בנתתום ולא שנו בנתתום דלא קני אלא מעה יחיב אבל יחיב כלי קני ולא שנו אלא דאמר ליה לנתתום זכי ליה אבל אמר ערב לי קניה : **פיסקא** א"ר יהודה בר"א שאין מערבין לו אלא מדעתו בעירובי תחומין שפעמים שהיא חובה לו שאתה מתירו בצפון ואומרו בדרום כנגד מה שהתירת והוא אין לו צורך אלא בדרום נמצאת עושה לו חובה לאיכך אין חבין לו אלא בפניו (אלא) [אבל] בעירובי חצירות אתה מתירו תוספת ואינך אומרו בדבר לאיכך זכין לו אפילו שלא מדעתו. אמר רב יהודה אמר שמואל הלכתא כר' יהודה ולא עוד אלא כ"מ ששנה ר' יהודה בעירובין הלכה כמותו והני מילי בעירוב אבל לא במחיצות ואקשינן למה הוצרך שמואל לומר הלכה כר' יהודה מכלל דהכמים פליגי עליה בהא . והאמר ר' יהושע כל מקום ששנה ר' יהודה אימתי ובמה [אינו] אלא לפרש דברי חכמים ומתני' במה היא ודחינן ולא פליגי ותנגן ניתוספו עליהן מוסיף ומזכה וצריך להודיע הלא המשנה זו לרבנן והיא ושנו בעירובי חצירות צריך להודיע . ושנינן התם דקתני בחצר שבין ב' מבואות שכשאתה מתירו במבוי יעתר אתה אומרו במבוי האחר . ונמצאת לו חובה . אבל חצר אחד במבוי אחד לא פליגי עליה . איני והאמר-רב חסדא אתה מדתה דברי ר' יהודה . ריב"ל ור' יוחנן נמי הודה בריב"ל בהא כי כל מקום ששנה

נושא/מבנה

◇ ב' דעות ב' ר' יהודה אמר תנא אמר תנא תנאי לפרש פת"ק ▽ ביאור ב' נושא הנ"ל

סמורת חש"ם

סא א מיי' פ"ו מהל' מיכרון הלכה יח וסמג ל עוש"ע ח"מ סי' מיד סעיף ל :

[וע"ע תוס' ע"ג סא ד"ה ערב]

סב ב מיי' פ"ח שם הלכה כ וסמג שם טוש"ע ח"מ סי' שפו סעיף י ובסע"ב ומי' שנב סעיף ח :

סג ג ד מיי' פ"ט מהל' מכירה הלכה ז

נושא

סמג עשין סב טור ש"ע ש"ע ח"מ סי' קמ סעיף ג :

קנ"ת

סד ה ו ז מיי' פ"ו מהלכות מיכרון הלכה כ סמג עשין ל עוש"ע ח"מ סי' שסט :

מתת/מעות

סה ח מיי' פ"ט שם משיכה הלכה ו טור ש"ע ח"מ סי' שסח סעיף כ .

תת נושא/מבנה

הספרים נאבדו מן "ג' פרקים הטנה" איך מעות קונות הלי מטיכה (לב אורה)

[קידושין ס.]

נושא/מבנה

◇ ב' דעות ב' ר' יהודה אמר תנא אמר תנא לפרש פת"ק ▽ ביאור ב' נושא הנ"ל

[עיין תו: פ. לקמן נה.]

[עיין יח: קידושין כג. וש"נ]

* הגהה: סימן נה מולין פב. ע"ל תשובה אורבה מהרוסס ע"ל רמי ר"ה בל' פרקים

[שם. ע"ס]

[בכורות יג: קידושין סו. כח:]

כ"ס מה: שם

[נקמן נה.]

[שבת קו: שם]

[סנהדרין כד:]

[נקמן נד.]

[לעיל פ:]

[שם:]

ס"ח א"ל